

BÁO CÁO THAM LUẬN

tại “Hội nghị hướng dẫn nghiệp vụ thanh tra; tập huấn, hướng dẫn về công tác thanh tra, kiểm tra năm 2024 của ngành Tài nguyên và Môi trường ”

Nội dung: Về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai tại Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Phú Yên

Được sự phân công của Ban Tổ chức Hội nghị, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Phú Yên xin Báo cáo tham luận về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực đất đai tại Sở Tài nguyên và Môi trường.

Như chúng ta đã biết, ngành Tài nguyên và Môi trường là ngành đa dạng, đa lĩnh vực, ảnh hưởng đến hầu hết các thành phần, tổ chức, cá nhân trong xã hội và liên quan đến nhiều vấn đề nhạy cảm trong tình hình hiện nay như: Đất đai, khoáng sản, tài nguyên nước, bảo vệ môi trường, biển hải đảo... Cùng với sự phát triển của xã hội, đất đai ngày càng có giá trị, vì vậy tình trạng khiếu nại, tố cáo, tranh chấp về đất đai càng nảy sinh. Giải quyết khiếu nại, tố cáo, tranh chấp về đất đai đang trở thành vấn đề trọng tâm trong lĩnh vực giải quyết khiếu nại tố cáo của công dân hiện nay.

Với khối lượng công việc nhiều, nội dung phức tạp, lĩnh vực nhạy cảm và có nhiều vụ là điểm nóng trong dư luận; liên quan đến nhiều ngành, nhiều cấp, nhiều đối tượng cần làm việc; mỗi vụ việc lại có các văn bản pháp luật khác nhau điều chỉnh. Nhưng nhờ sự hướng dẫn về công tác chuyên môn của Bộ Tài nguyên và Môi trường, sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Tỉnh ủy, UBND Tỉnh, sự đoàn kết thống nhất cao trong nội bộ cơ quan, trong những năm qua, công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai tại Sở đã đạt được nhiều kết quả, góp phần quan trọng vào thành tựu chung của ngành, tổ chức Thanh tra từng bước được hoàn thiện về số lượng và nâng cao nghiệp vụ chuyên môn cho cán bộ làm công tác thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo về tài nguyên và Môi trường.

I. Kết quả đạt được

Trong thời gian qua, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Phú Yên đã tích cực triển khai công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo, đặc biệt là khiếu nại, tố cáo về lĩnh vực đất đai, đạt được một số kết quả, cụ thể như sau:

Thứ nhất, công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quán triệt, tuyên truyền, phổ biến pháp luật về giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai

Ngoài việc triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch trọng tâm do Tỉnh ủy, UBND Tỉnh giao, Sở Tài nguyên và Môi trường luôn coi trọng công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai; đồng thời, thường xuyên chỉ đạo thực hiện đồng bộ các giải pháp với tinh thần trách nhiệm cao trong giải quyết khiếu nại, tố cáo, hạn chế tối đa việc phát sinh các trường hợp khiếu nại, tố cáo đông người,

vượt cấp, trong đó tập trung vào các vụ việc phức tạp, kéo dài nhằm đảm bảo đảm bảo lợi ích của nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của công dân.

Để việc triển khai thi hành Luật Khiếu nại, Luật Tố cáo và các nghị định hướng dẫn có hiệu quả, Sở đã chỉ đạo các phòng, đơn vị thuộc sở triển khai quán triệt đầy đủ, thực hiện nghiêm túc các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo để cán bộ, công chức nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò của công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo góp phần giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, tạo môi trường thuận lợi để phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Bên cạnh đó, Sở đã tổ chức các hội nghị tập huấn, tuyên truyền, giáo dục pháp luật về lĩnh vực đất đai, trong đó có nội dung liên quan đến pháp luật về tiếp công dân, khiếu nại, tố cáo. Thông qua công tác tuyên truyền, phổ biến Luật Khiếu nại, tố cáo đã giúp cho lãnh đạo các cấp, các ngành trong tỉnh xác định được trách nhiệm của mình trong việc tổ chức tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo.

Đồng thời, thường xuyên quán triệt chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống, ý thức tổ chức kỷ luật cho cán bộ đảng viên, công chức, viên chức; giữ gìn kỷ cương, kỷ luật hành chính, nâng cao ý thức trách nhiệm trong thi hành nhiệm vụ, công vụ.

Thứ hai, về kết quả giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai

- Thời gian qua, số lượng đơn thư khiếu nại tố cáo hàng năm vẫn còn khá nhiều, trong đó chủ yếu liên quan đến lĩnh vực đất đai như: Cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất; chuyển mục đích sử dụng đất; bồi thường, hỗ trợ và tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất; tranh chấp đất đai giữa hộ gia đình, cá nhân với nhau,...

Theo số liệu thống kê của Sở Tài nguyên và Môi trường, từ ngày 01/01/2023 đến nay, Sở nhận được 110 đơn khiếu nại, tố cáo, phản ánh, kiến nghị, hơn 80% trong số này thuộc lĩnh vực đất đai. Đối với đơn thư nhận được, Sở Tài nguyên và Môi trường đã xử lý theo quy định của pháp luật.

- Giải quyết khiếu nại về đất đai:

Từ năm 2023 đến nay, Sở Tài nguyên và Môi trường được Chủ tịch UBND tỉnh giao xác minh 09 đơn, trong đó: 02 đơn kỳ trước chuyển sang; 07 đơn tiếp nhận trong kỳ. Sở đã tham mưu UBND tỉnh ban hành 06 Quyết định giải quyết khiếu nại lần 2 (với kết quả 05 đơn khiếu nại sai, 01 đơn khiếu nại đúng một phần); 01 đơn đình chỉ giải quyết do người khiếu nại rút đơn; đang xác minh 02 đơn. Trong quá trình thẩm tra, xác minh, công tâm, khách quan, bảo vệ quyền quản lý của Nhà nước, đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp chính đáng của công dân; đối thoại trực tiếp với người khiếu nại, giải thích rõ chính sách pháp luật của nhà nước, xác định đúng - sai rõ ràng.

Ngoài đơn thuộc thẩm quyền, các vụ việc do UBND Tỉnh giao theo Thông báo tiếp công dân hàng tháng và các vụ việc phản ánh của công dân, Sở Tài nguyên và Môi trường đã kịp thời báo cáo, đề xuất hướng giải quyết cho UBND Tỉnh đúng quy định của pháp luật.

- Giải quyết tố cáo về đất đai:

Trong năm, tại Sở không có trường hợp tố cáo thuộc thẩm quyền giải quyết của Giám đốc Sở TN&MT; đối với đơn thư tố cáo không thuộc thẩm quyền giải quyết của Sở, đã hướng dẫn, chuyển đơn đến người có thẩm quyền giải quyết hoặc lưu đơn theo đúng quy định của pháp luật.

*** Về hạn chế, tồn tại**

Mặc dù, Đảng uỷ, Lãnh đạo Sở luôn chú trọng, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện giải quyết khiếu nại, tố cáo nhưng công tác này trong thời gian qua còn hạn chế như: Một một số nhiệm vụ được giao còn chậm so với thời hạn quy định.

*** Nguyên nhân của tồn tại, hạn chế**

a. Nguyên nhân khách quan

- Một số quy định của pháp luật còn bất cập, thiếu rõ ràng, cụ thể hoặc có sự chồng chéo mâu thuẫn, nên khi giải quyết không có đủ cơ sở pháp lý hoặc lúng túng trong áp dụng pháp luật (chủ yếu là các quy định về quản lý, sử dụng đất đai, nhà ở, quy định về giải quyết khiếu nại, tố cáo, tranh chấp đất đai).

- Việc thay đổi, điều chỉnh pháp luật thường xuyên có liên quan đến chính sách bồi thường, hỗ trợ gây ảnh hưởng đến người dân tại các dự án bồi thường chậm, kéo dài... Do đó, nếu không giải quyết hợp tình, hợp lý sẽ phát sinh khiếu nại kéo dài.

- Hồ sơ quản lý đất đai của các cơ quan chức năng, địa phương lưu trữ không đầy đủ hoặc còn thiếu nên khi phát sinh khiếu nại, tố cáo không đủ tài liệu để xem xét, kết luận giải quyết (như sổ địa chính, sổ đăng ký ruộng đất, bản đồ địa chính...).

b. Nguyên nhân chủ quan:

- Công tác tuyên truyền các chủ trương, chính sách pháp luật của Đảng và Nhà nước nói chung, về tiếp công dân, giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân nói riêng chưa được thực hiện một cách tích cực, thường xuyên liên tục, chưa đạt được kết quả cao.

- Nhận thức của của người dân về chính sách, pháp luật về đất đai và pháp luật về khiếu nại, tố cáo còn nhiều hạn chế, chây ì trong việc thực hiện kết luận thanh tra; mặc dù một số tổ chức, cá nhân hiểu rõ các quy định của pháp luật, song cố tình không chấp hành quyết định đã giải quyết đúng pháp luật.

- Đến tháng 03/2024, tổng số công chức của Thanh tra Sở là 05 người: 01 Phó Chánh Thanh tra phụ trách, 02 thanh tra viên, 01 chuyên viên và 01 công chức tập sự. Nhân sự làm công tác thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo tại Sở thường xuyên thay đổi, chưa đáp ứng được khối lượng công việc cần phải thực hiện, thêm vào đó do áp lực công việc ngày càng cao nên dễ dẫn đến sai sót trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, dẫn đến hồ sơ quá hạn luật định.

- Một số cán bộ Thanh tra Sở còn mới về tuổi nghề, chưa có kinh nghiệm nhiều trong thực tiễn công tác, chưa qua đào tạo, bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ về thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo nên còn nhiều hạn chế trong quá trình tác nghiệp.

II. Một số kinh nghiệm rút ra trong quá trình thực hiện nhiệm vụ công tác

Từ thực tiễn công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo về lĩnh vực đất đai các năm vừa qua, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Phú Yên có một số giải pháp sau:

- Tăng cường hơn nữa công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về khiếu nại, tố cáo ở phường, xã, thị trấn, phổ biến sâu rộng trong cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân bằng nhiều hình thức thích hợp, để mọi người hiểu rõ chính sách, pháp luật nói chung và chính sách, pháp luật về khiếu nại, tố cáo nói riêng; gắn liền công tác phổ biến giáo dục pháp luật kết hợp công tác dân vận trong công tác tiếp dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo;

- Thực hiện nghiêm túc chế độ tiếp dân, bố trí cán bộ có đủ năng lực, trình độ, kinh nghiệm, phẩm chất đảm nhiệm công tác tiếp dân. Những vụ việc phức tạp các đồng chí lãnh đạo phải trực tiếp tiếp dân, đối thoại với công dân và trực tiếp chỉ đạo giải quyết với tinh thần “giải quyết để bảo đảm yên dân chứ không giải quyết xong việc”.

- Tăng cường thanh tra, kiểm tra trách nhiệm gắn với thanh tra công vụ đối với người đứng đầu địa phương, đơn vị trong việc chấp hành pháp luật về tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo.

- Xây dựng kế hoạch công tác năm phải bám sát kế hoạch công tác năm của ngành và thực tiễn của địa phương. Trong công tác tham mưu giải quyết khiếu nại phải có sự kiểm tra, theo dõi, chỉ đạo sát sao từng vụ việc cụ thể của từng cán bộ thụ lý để kịp thời hướng dẫn, tháo gỡ cũng như đôn đốc các cơ quan có liên quan.

- Tổ chức quán triệt đầy đủ, sâu sắc nhiệm vụ công tác năm cho toàn thể đảng viên, cán bộ, công chức của đơn vị để nắm rõ tạo sự đồng thuận, quyết tâm thực hiện gắn liền với công tác thi đua khen thưởng của đơn vị. Lãnh đạo đơn vị phải gương mẫu, đi đầu trong mọi vấn đề và phải chung tay cùng chia sẻ thực hiện trực tiếp các nhiệm vụ chuyên môn của nhân viên.

- Chủ động liên hệ để trao đổi nghiệp vụ liên quan những vấn đề khó khăn, vướng mắc và tranh thủ sự hỗ trợ, hướng dẫn trực tiếp về chuyên môn, nghiệp vụ của Thanh tra tỉnh.

- Chủ động trong công tác tham mưu UBND tỉnh thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương. Kịp thời báo cáo, kiến nghị đề xuất tháo gỡ những khó khăn vướng mắc hoặc chấn chỉnh những tồn tại, hạn chế từ thực tiễn của địa phương.

- Chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ, công chức, đặc biệt là triển khai kịp thời, đầy đủ các quy định, văn bản mới của ngành và liên quan đến công tác chuyên môn. Bên cạnh đó, chú trọng công tác giáo dục lý luận chính trị và tác phong, thái độ làm việc của cán bộ, công chức.

Trên đây là Báo cáo tham luận của Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Phú Yên về công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai.